

РЕШЕНИЕ

№ 5302

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 69 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ВАНЯ Б. И.ОВА ЗГУРОВА**

при участието на секретаря **СВЕТЛА Р. ЛАЗАРОВА**
като разгледа докладваното от **ВАНЯ Б. И.ОВА ЗГУРОВА** Гражданско дело
№ 20231110127125 по описа за 2023 година

Предявен е иск по чл. 357, ал.1 КТ, вр. чл. 124, ал.1 ГПК от **Е. Б.** срещу „ЕООД“, като се иска от съда да установи съществуването на валидно трудово правоотношение между страните през периода от 01.06.2021г.-до 31.01.2022г., включително, по силата на което ищецът е заемал при ответника длъжността „инженер- разработчик“ при условията на пълно работно време-8 часа при петдневна работна седмица, с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 1000лева, за срок от 9месеца .

В срока за отговор на исковата молба такъв постъпи от ответника „ЕООД“ чрез адв. К. от САК, с който по същество се оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Поддържа, че между ответника като възложител и ищеца Б., като изпълнител, в рамките на исковия период е съществувал договор за изработка, по който изпълнителят се задължил да изработи за възложителя „квантов генератор на енергия“, базиран на използването на високо волтови разряди върху вакуум и / или вода в срок до 01.03.22г. с цел генераторът да бъде патентован и използван за целите на възложителя. Поддържа, че въпреки надлежното изпълнение на задълженията на ответника по договора за изработка, ищецът се дезинтересирал от проекта и спрял да изпълнява пълноценно ангажиментите си по договора , като , като на 18.07.22г. ответникът развалил договора с ищеца , и го поканил да

възстанови изплатените му суми в общ размер на 9562,18лв. , за което ответникът предявил иск срещу ищеца, по който било образувано гр.д. № 66218/2022г. на СРС, 31с-в. Оспорва изцяло изложените в исковата молба твърдения. Счита иска за неоснователен и недоказан и моли за отхвърлянето му.

Съдът, като прецени относимите доказателства и доводите на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е установителен иск с правно основание чл. 357, ал.1 КТ за установяване съществИ.ето на трудово правоотношение между страните през периода от 01.06.2021г.-до 31.01.2022г.

Ищецът твърди, че сключеният между страните на 21.06.2021г. договор за изработка е всъщност прикрит трудов договор.

На първо място, съдът намира за необходимо да отбележи, че настоящото производство е образувано по инцидентен установителен иск от страна на Е. Б. по насочени срещу него осъдителни иски за вземания по разваления договор за изработка от 21.06.2021г.

Съгласно чл. 357, ал. 1 КТ, трудови са споровете между работника или служителя, от една страна и работодателя, от друга страна, относно възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения. Следователно посочената разпоредба изрично предвижда правната възможност за предявяване на иск относно съществуването на трудово правоотношение.

Трудовите правоотношения и гражданските правоотношения, при които се полага труд, са различни. Те се отличават по своя предмет. Най-общо тази разлика се състои в това, че при трудовото правоотношение се дължи престиране на работна сила на работника или служителя в рамките на определено работно време и при спазване на трудовата дисциплина, а при гражданското правоотношение се дължи престиране на конкретен резултат на труда.

Според чл. 61, ал. 1 КТ, трудовият договор се сключва между работника или служителя и работодателя. Съдържанието на трудовия договор се състои от две части – законово и договорно. Законово е съдържанието на трудовия договор, което следва пряко от закона и се включва в договора по силата на закона. Със сключването на индивидуалния трудов договор страните се

присъединяват към законовите разпореждания, без да могат да ги изменят или отменят. Минимално необходимото съдържание на трудовия договор е определено в чл. 66, ал. 1 КТ – данни за страните, място на работа, наименование на длъжността и характера на работата, датата на сключването на договора и началото на неговото изпълнение, времетраенето на договора, размера на основния и удължения платен годишен отпуск и на допълнителните платени годишни отпуски, еднакъв срок на предизвестие и за двете страни при прекратяване на договора, основното и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, както и периодичността на тяхното изплащане, продължителността на работния ден или седмица. Във връзка с трудовия договор за работника или служителя възникват и редица права – правото на трудово възнаграждение, правото на почивка, на отпуска, на обезщетения и пр. Предметът на трудовия договор е самото предоставяне на работна сила. Рискът се носи от работодателя, а работникът е подчинен и зависим от работодателя. Втората основна част от съдържанието на трудовия договор е договорна. Тя се включва изрично в трудовия договор и се определя по волята на страните и постигнатото между тях съгласие.

При договора за изработка, в т. ч. в разновидността му на договор за услуга, или поръчка по ЗЗД се дължи определен резултат. Страните по този договор са равнопоставени и независими. При гражданското правоотношение се дължи престиране на овеществен труд – при договора за изработка или услуга не се предоставя работна сила, а определен трудов резултат, изработване на готов продукт или произведение, извършване на определена услуга, а при договора за поръчка – извършване на правни действия за сметка на доверителя. Изпълнителят и довереникът сами организират трудовата си дейност и постигат дължимия резултат.

По делото е приложен договор за изработка от 01.06.2021г., включен между „Е ООД като възлижател и Е. Р. Б като изпълнител. Предмет на договора според чл. 1 е разработването на квантов генератор на енергия (топлинна и/или електрическа и/или кинетична), базиран на използването на високо волтови разряди във вакуум и/или вода. Целта след изработването на изделието е да може да бъде патентовано в Патентно ведомство на Република България под формата на полезен модел и патент. Разработването включва: работни и финални чертежи, междинни модели. Отделни механизми, електронни и електрически компоненти, връзки между отделни елементи,

методи за изработване на елементи, работен прототип, финален работен вариант на изделието. Уговорено е предметът на оговора ще бъде изработен с материали на възложителя, посочени за необходими от изпълнителя, като за целта изпълнителя има право да ползва материалните и техническите средства, оборудване и материална база на възложителя, доколкото това е необходимо за изпълнение на възложената работа. Съгласно чл. 2 възложителят се задължава да изплати на изпълнителя възнаграждение в размер нетно 1000 лв. на месец след удържка на дължимите данъци и осигуровки. При условия, че възложителят генерира последващи приходи от реализация на патентованото изделуе и/или лицензии, произтичащи от енга, изпълнителят има право на възнаграждение в размер на 30% от реализираната печалба. Според чл. 5 срокът на договора е 9 месеца от датата на сключването му, с опция при положителен резултат същият да бъде удължен с още 6 месеца. Според чл. 7 от договора изпълнителят е задължен да изработи посоченото в чл. 1 в срока на договора, а според чл. 12 възложителят има право във всеки момент от изпълнението на договора да извършва проверка относно качеството и стадия на изпълнение без това да пречи на оперативната дейност на изпълнителя.

От анализа на съдържанието на процесния договор, съдът намира, че същият няма характер на трудов, а е граждански договор за изработка, поради следните съображения.

Договорът съдържа конкретен предмет на изработка-квантов генератор, т.е. посочен е конкретен резултат на положения труд, а не прехвърляне на работна сила, каквото е изискването при трудовия договор. Не е посочено наименование на изпълнявана от ищеца длъжност, а е определено какво се включва в предмета на изработката на квантовия генератор. В случая не е уговорена трудова функция, чрез описание на предмета на дейност, която ищецът извършва, обема на работа и условията, при които я изпълнява.

В договора не е визирано и мястото на работата. Уговорено е единствено, че за изпълнението на предмета на договора изпълнителят има право да ползва материалната база на възложителя. Тази уговорка обаче не означава регламентиране на място на работа по трудов договор. Съгласно чл. 66, ал.3 КТ за място на работата се смята седалището на предприятието, с което е сключен трудовият договор, доколкото друго не е уговорено или не следва от

характера на работата. В случая е постигнато съгласие при необходимост да се ползва материалната база на възложителя, което е в съответствие с обстоятелството, че мястото на изпълнение на договора за изработка се определя от изпълнителя или зависи от естеството на изработката. Действително, от събраните гласни доказателствени средства безпротиворечиво се установява, че ищецът е осъществявал част от своята дейност по изпълнение на договора в работилница на ответника. От показанията на св. П и св. Г. се установява обаче, че същият не е ходил всеки ден в нея. Съдът не кредитира показанията на св. Г. в частта, че в същата не е имало условия и оборудване, за да се работи в нея, което е налагало работа и извън нея, доколкото това противоречи на посоченото от св. П в обратен смисъл. А и обстоятелството дали е имало условия или не в случая е ирелевантно, доколкото работилницата не може да се определи като уговорено между работодател и работник/служител място на работа. Ищецът е разполагал с възможността да ползва работилницата предвид естеството на изработката, но не като работно място, доколкото през останалото време по постигане на крайния резултат е имал възможността да не го прави, което е и стореното от него, с оглед свидетелските показания.

В договора не е посочено и работно време, продължителността на работния ден и работната седмица, а и такава не се установява от събраните по делото гласни доказателствени средства. Свидетелят Г. сочи, че Б. е работил непрекъснато по проекта, докато свидетелите Ж и П не могат да посочат дали е спазвано работно време. Този извод не се променя от посоченото от св. П, че Б. е посещавал работилницата в работното време на „Ню Енерджи Корпорация“, между 9ч. и 18ч. Ищецът е имал сводобата да определя кога да ходи до работилницата на възложителя и кога не, като дали това е ставало в рамките между 9ч. и 18ч., дали достъпът е бил свободен или не, е без значение. Съдът намира, че според договорните отношения между страните Б. е следвало да изработи конкретен резултат, като за това не са поставяни условия за работно време и място на работа.

В процесния договор не е визиран и платен годишен отпуск според изискванията за минимално съдържание на трудовия договор.

Не се установява ищецът да е бил подчинен на ответника и да се е намирал в положение на йерархична зависимост от него – да е трябвало да

работи под негов контрол, указания, нареждания и ред, създаден от ответника. Този извод не се разколебава от уговореното в чл. 12 от договора, че възложителят има право във всеки момент от изпълнението на договора да извършва проверка относно качеството и стадия на изпълнение без това да пречи на оперативната дейност на изпълнителя. В случая това е право на възложителя по договора за изработка, а не уговаряне на подчинена роля на работника/служителя в рамките на трудовото правоотношение. В своите показания св. П и Г. сочат, че ищецът не е имал ръководител.

В този смисъл не са налице основните елементи от минимално определеното в чл. 66, ал. 1 КТ съдържание на трудовия договор, поради което и сключените между страните договори отговарят на характеристиките на трудовия договор.

На следващо място, липсват и данни за подадено от работодателя уведомление до НАП за регистрацията на договора. Видно от справка от НАП за Е. Р. Б. е регистриран трудов договор с „М“ ЕООД с дата на сключване 01.03.2022г. и дата на прекратяване 11.01.2023г., както и договор с „Самел 90“ АД с дата на сключване 10.01.2019г. и срок 28.05.2019г., но не и трудов договор с ответника, което е също аргумент в подкрепа на извода за липса на трудово правоотношение. Отделно от това в писмо от НАП се установява, че за Е. Б. има данни, както за регистрирани трудови договори, така и за осигуряване на работещ без трудови правоотношения (код 14).

Наличието на такова не се доказва и от обстоятелството, че данъците и осигуровките на Б. са внасяни от ответника, което се установява от приложения 13 бр. платежни нареждания за заплатени от възложителя към НАП „осигуровки ДОО гр. договор“ и „осигуровки ЗО гр. договор“, 7 бр. платени от възложителя към НАП „ДОД ЗДДФЛ гр. договор“ за м.06.-м.12.2021г. Това обстоятелство не превръща договора в трудов, като няма пречка лице, което не е работодател, да внася такива, както е в настоящия случай. Това се потвърждава и от приложения 5 бр. сметки за изплатени суми по чл. 45, ал.4 ЗДДФЛ за периода 01.06.2021г. - 30.06.2021г., 01.07.2021г.-31.07.2021г., 01.09.2021г. - 30.09.2021г., 01.10.2021г. - 31.10.2021г., 01.12.2021г. - 31.12.2021г. за Е. Р. Б.

Аргумент в подкрепа на извода за липса на трудово правоотношение е и приложената Годишна данъчна декларация за финансова 2021г. по чл. 50 от

ЗЗДФЛ на Е. Б., в която са декларирани в Приложение № 3 доходи от друга стопанска дейност като са посочени такива с код 304 (авторски и лицензионни възнаграждения, вкл. доходи от продажба на изобретения, произведения на науката, културата и изкуството от техните автори, както и възнаграждения а артисти-изпълнители) и код 307 (доходи от възнаграждения по извънтрудови правоотношения) с платец „Е ООД вразмер на 8292,55 лв. От това следва, че самият ищец към момента на подаването на декларацията е смятал доходите не за такива по трудово правоотношение, доколкото тогава би се попълнило Приложение № 1.

Изводът на съда не се разколебава от приложеното разпореждане от ТП-НОИ за отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Е. Б., доколкото същото съдържа обобщена информация за трудовия стаж и не се установява процесният период да е част от този стаж.

Предвид изложеното, съдът намира, че предявеният иск следва да се отхвърли като неоснователен, доколкото не се установява съществуването на трудово правоотношение между страните в периода от 01.06.2021г. до 31.01.2022г.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски има ответникът на основание чл. 78, ал.3 ГПК. Същият е сторил такива в размер на 5 лв. за съдебно удостоверение и 1200 лв. адвокатско възнаграждение. От страна на ищеца е направено възражение за прекомерност, което съдът намира за основателно предвид фактическата и правната сложност на делото и намалява същото на 1000 лв., с оглед разпоредбата на чл.7, ал.1, т.4 НМРАВ, доколкото искът е неоценяем.

Воден от горното, Софийски районен съд, 69 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Р. Б., ЕГН: *** съдебен адрес; гр. София, бул **** срещу „Е ЕООД, ЕИК: *** седалище и адрес на управление: гр. София, ул. **** иск с правно основание чл. 357, ал.1, вр. чл. 124, ал.1 ГПК за

установявява съществуването на валидно трудово правоотношение между страните през периода от 01.06.2021г. до 31.01.2022г., включително, по силата на което ищецът е заемал при ответника длъжността „инженер-разработчик“ при условията на пълно работно време-8 часа при петдневна работна седмица, с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 1000 лева, за срок от 9 месеца .

ОСЪЖДА Е. Р. Б., ЕГН: *** съдебен адрес; гр. София, бул **** **да заплати на** „Е ЕООД, ЕИК: *** седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*** на основание чл. 78, ал.3 ГПК сумата от **1005 лв.**, представляваща разноси в производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____